

Mötesanteckningar samråd barnrätt 250410

Mötesdatum: 10 april 2025

Tid: 13 - 16

Plats: Gyllingen

Adress: [Garverigatan 2 Göteborg](#)

Deltagande organisationer:

Bris
Gyllingen
Fryshuset
Förebildarna
Maana
Rädda Barnen
Räddningsmissionen
Tamam

Övriga deltagare:

Linda Åshamre (S), beredningen för mänskliga rättigheter, VGR
Jan Hermfelt (SD) beredningen för mänskliga rättigheter, VGR
Maria Svensson, regionutvecklare, hållbarhetsavdelningen VGR
Liselott Johansson, regionutvecklare, hållbarhetsavdelningen VGR

Dagordning 2025-04-10	
1.	<p>Välkomna / Incheckning</p> <p>På plats hos Gyllingen och vi checkar in med namn, organisation och frågan: Vad är det första du tänker på när du hör psykisk ohälsa?</p> <p>Inspel som lyftes i incheckningen var bland annat: Skydd, Förlora tillgång, Begränsat livsutrymme, Oförutsägbart, Ett samhälle som driver på och inte lyckas, Okunskap från omgivningen, Minskad hälsa, Förödande, Vardagens motgångar, Svårt</p>
2.	<p>Godkännande av dagordning, inkl. anmälan av övriga frågor</p> <p>Dagordningen godkändes och två frågor tillkommer under övriga frågor -Återkoppling på skrivelse från Rädda barnen -Vårdval BUP</p>
3.	<p>Föregående mötesanteckningar</p> <p>Liselott visade anteckningarna från samråd barnrätts möte den 4 februari och vi gick kort igenom punkterna på dagordningen.</p> <p>Mötesanteckningar samråd barnrätt 25-02-04</p>
4.	<p>Översyn av VGR:s hållbarhetsmål</p> <p>Maria Svensson, regionutvecklare från hållbarhetsavdelningen var med på samrådets novembermöte där hon presenterade uppdraget med att se över hållbarhetsmålen och samrådet gjorde inspel, se mötesanteckningar från mötet:</p> <p>Mötesanteckningar samråd barnrätt 24-11-13</p> <p>VGR:s hållbarhetsmål består idag av Miljömål 2030 och Mål för social hållbarhet 2030. Uppdraget med översynen om hållbarhetsmålen handlar bland annat om att målen ska samlas i ett gemensamt måldokument. De övergripande målen för social hållbarhet står fast men delmålen kan ändras.</p> <p>Maria är även med på dagens möte för fortsatt dialog kring översynen. Utgångspunkten för dialogen är: Vilka områden är viktigast att värna om/ta hand om inom ramen för VGR:s</p>

	<p>hållbarhetsmål utifrån barnets rättigheter? Vad ser samrådet att VGR behöver beakta?</p> <p>Inspel från samrådet som lyftes i dagens dialog:</p> <p>Synliggöra barnrättsperspektivet. Barnets mänskliga rättigheter tillgodoses och att barnkonventionen är lag, behöver tydliggöras i måldokumentet.</p> <p>Barns delaktighet och medskapande, se och lyssna på barn, barn är kompetenta individer, behov av inkludering och att motverka utanförskap. Aktivt lyssnade, lyssna på riktigt! Jag hör dig, jag ser dig. Det går att påverka. Vara närvarande i mötet med barn, visa intresse och nyfikenhet.</p> <p>Bemötande, kompetens och kunskap om barnrätt, barnsyn, standardiserad metod och en längsta nivå för respektfullt bemötande och kommunicera med barn. Barn och unga behöver bra sammanhang och goda relationer för att må och utvecklas. Barn lär sig mer om sina rättigheter men dessa behöver också tillgodoses, vilket är vuxnas ansvar.</p> <p>Egenmakt och framtidstro, samhällsutmaningar som påverkar barn och unga. Barn avhumaniseras utifrån dagens mediabilder. Bygga framtidstro. Viktigt att barn och unga känner sig lyssnade på och kan forma sina liv och sin framtid. Utgå från barnets eget perspektiv.</p> <p>Goda uppväxtvillkor, klara skolan, kompensatoriska insatser. Ensamhet/psykisk ohälsa utbrett bland barn och unga.</p> <p>Frihet från våld, skydda barn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkretisera implementeringen av målen. • Identifiera och analysera orättfärdiga skillnader behöver göras för att säkerställa rätt insatser. • Kunskap och kompetens. • Krisberedskap och utveckling av krisinformation till barn.
<p>5.</p>	<p>Presentation av Gyllingen</p> <p>Gyllingen är en verksamhet för barn och unga som är anhöriga till någon med psykisk ohälsa eller sjukdom. Verksamheten är en del av Stiftelsen Gyllenkroken och startade som ett treårigt arvsfondsprojekt.</p>

	<p>Deltagande i aktiviteter är kostnadsfritt, frivilligt och dokumenteras inte, biståndsbeslut behövs ej. Verksamheten finansieras av Göteborgs stad via föreningsbidrag. Gyllingen erbjuder stödaktiviteter för hela familjen med fokus på barn och ungdom, bland annat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Öppen förskola (0–6 år) - Stödgrupper (7–18 år) - Mötesplats unga vuxna (16–25 år) - Stödsamtal (från 18 år) - Lovaktiviteter och läger - Anhörigkurs för föräldrar - ABC- föräldraträffar - Rådgivande samtal för vuxna <p>Dessutom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studiebesök - Utbildning och metodutveckling för andra professionella som möter målgruppen <p>Se även bifogad presentation</p>
<p>6.</p>	<p>Framtidstro, egenmakt och delaktighet hos barn och unga</p> <p>Work-shop del 2</p> <p>Förebildarna fortsatte att leda samrådet med del 2 i workshopen utifrån modellen "problemträdet". Trädets rötter beskriver vad som orsakar problemet och trädets grenar handlar om vad som behöver göras för att nå lösningar. Se även mötesanteckningarna från föregående samrådsmöte. (länk i punkt 3 ovan)</p> <p>På dagens möte var fokus på vad vi behöver göra/förändra för att skapa framtidstro o egenmakt hos unga. Vad vi som individer kan göra. Följande lyftes av samrådet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anta perspektivet: "Jag hör dig" och LYSSNA LYSSNA LYSSNA. Aktivt lyssnade, Inte ta plats själv. Jag ser dig. Inte komma med egna perspektiv och ta över samtalet. - Men,.. om man ska komma med ett eget perspektiv, dela gärna att "det kommer lösa sig på något sätt, det har det liksom gjort i 5000 år..." - Positiv förstärkning, nämna det positiva, det som går. Men då måste vi anstränga oss. Det är ibland svårt att hitta och plocka ut det positiva. Men anstränger vi oss så går det. - Låt barnen påverka oss. - Konsekvensen blir att vi vuxna måste våga gå utanför våra stuprör. Måste våga agera på det barnen vill påverka oss med. - Avsätta tid, tålamod och engagemang.

	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuitet - man skapar inte demokrati och välmående på 6 månader. - Relationer. - "Från ett prestationssamhälle till ett relationsamhälle" - GÖRA saker tillsammans. Gör vad som helst, pyssla, spela, utforska men gör det tillsammans här och nu. - GÖR och inte bara samtala/prata. Vikten av att få uppleva när man GÖR det. - Bryta ner till mindre steg så de unga förstår vad man behöver göra på vägen. Ex. om de får se att man kan arbeta med spelutveckling och alltså livnära sig på det,... HUR kommer man dit? - TRO på barnet. Tro på att det går. - Ramarna är redan satta av oss vuxna, att ibland låta barnen vara med och fundera även kring ramarna. - Utgå ifrån var barnet befinner sig,... - Lägsta nivå på bemötandet för dem som jobbar med unga.
<p>7.</p>	<p>Nuläge i organisationerna Nuläget i respektive organisation.</p> <p>Bris Den 27 mars hade Bris nätverksträff med över 200 deltagare där Bris lyfte Barnrapporten</p> <p>Under 2024 hade Bris 64 004 stödjande samtal med barn, en ökning med 24 procent jämfört med 2023. De vanligaste orsakerna till att barn söker stöd är psykisk ohälsa, familj och familjekonflikter, och våld.</p> <p>Barnrapporten 2025 fokuserar särskilt på tre områden som på olika sätt fått stora konsekvenser för barn – ätstörningar, gängkriminalitet och barns digitala liv.</p> <p>Ätstörningar – ett allt större samhällsproblem Ätstörningar bland barn har ökat kraftigt, särskilt sedan pandemin. Bris rapporterar en 395 % ökning i samtal om ämnet sedan 2016. Under 2024 tog de emot över 3 800 samtal. Problemen rör allt från osunda tankar till allvarliga tillstånd, och många börjar begränsa sitt ätande i skolan. Samhället behöver främja sundare kroppsideal och stärka vården för drabbade barn.</p> <p>Svårt för barn att ta sig ur kriminella nätverk Samtal om gängkriminalitet har ökat markant de senaste två åren. Många barn vill lämna kriminaliteten men möts av stora hinder som hot, skuldkrav och misstro mot vuxna. Det krävs bättre stöd och tryggare vägar ut ur kriminella nätverk för dessa barn.</p>

De digitala plattformarnas ansvar

Barns ökade skärmtid har lett till mer utsatthet på nätet. Bris får fler samtal om barn som sett våldsamma klipp, utsatts för kränkningar eller påverkas av osunda ideal. De digitala miljöerna behöver bli tryggare och plattformarna ta ett större ansvar för barns säkerhet online.

Länk till barnrapporten:

https://www.bris.se/globalassets/pdf/rapporter/barnrapporten_2025.pdf

Länk till film om barns röster i krisberedskap

<https://m.youtube.com/watch?v=Cxt3RnaaP-c&pp=ygUQQnJpcyBleHBlcuRncuVwcA%3D%3D>

Fryshuset

Viktiga insatser för ungas delaktighet

En stor del av de runt 7000 unga vi numera träffar i Västra Götaland årligen, uttrycker att de upplever ensamhet och att de saknar delaktighet. Båda är riskfaktorer gällande att hamna i utanförskap och/eller destruktiva sammanhang. Under 2024–2025 har vi därför i ett IOP med socialnämnden Nordost i Göteborg, varje skolvecka flyttat ut Fryshuset till Backegårdsskolan i Bergsjön och Vättleskolan i Angered. Där har vi skapat inspirerande mötesplatser efter skoltid och genom trygga, relationsskapande vuxna och en bredd av aktiviteter – från styrketräning, fotboll och schack till dans, musikproduktion och pyssel – har vi gett barn och unga möjlighet att upptäcka, delta och växa. Målen har varit att minska ojämlikheter och att stärka skyddsfaktorerna för unga i dessa områden genom att erbjuda dem en meningsfull, trygg och kostnadsfri fritid direkt där de är.

Utifrån våra observationer samt alla de svar vi fått ifrån de unga, kan vi se tydliga positiva effekter under året. De unga upplever bland annat att de numera blir mer lyssnade på, att de känner sig tryggare i sin närmiljö och att de vågar prova nya fritidsaktiviteter. Exempel på sådant som sticker ut särskilt är att hela 83% uppger att de fått nya vänner på skolan samt att när vi först mötte tonåringarna på Vättleskolan var 44% av dem aktiva i någon fritidsaktivitet, vilket under vår tid där ökade till hela 97%. Siffror som tydligt visar att de unga som återkommit till våra mötesplatser och aktiviteter, idag har betydligt starkare skyddsfaktorer än tidigare. (Se mer i bifogade rapporten *Fryshusets Rapport Idéburet offentligt partnerskap Fryshuset & Socialnämnden Nordost 2024–2025*).

Samverkan med myndigheter kring krisberedskap

På Fryshuset ser vi alltid alla unga som resurser, som även kan aktiveras i kriser. Tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Myndigheten för psykologiskt försvar arbetar vi sedan flera år tillbaka för att möjliggöra detta. Vi driver

utbildningen "Vi behövs!" för ungdomsgrupper runt om i landet, med fokus på att bygga upp deras självkänsla och möjlighet att vara en resurs vid kris i sitt lokalsamhälle. Utbildningen riktar sig till unga mellan 16-24 år som vill skapa ett tryggare samhälle. Deltagarna behöver inte ha några förkunskaper om krisberedskap men de behöver vilja och engagemang att ta sig igenom hela utbildningen, som pågår under en termin med träffar ca en gång träff i veckan. Vi har tidigare haft utbildningen på Fryshuset i Göteborg och kommer att starta upp på nytt under hösten.
<https://www.vibehovs.se/>

Våld i ungas relationer

Tack vare medel ifrån Länsstyrelsen befinner vi oss just nu i ett utvecklingsarbete kring våld i ungas relationer. Syftet med arbetet är att utveckla ett pedagogiskt material som underlättar samtal om våld i ungas relationer, i skolklasser på mellan- och högstadiet samt i andra sammanhang där unga i dessa åldrar möts. Det långsiktiga syftet är att förebygga våld i ungas relationer. Genom att skapa ett enkelt och lättillgängligt metodmaterial som kan användas av lärare, ungdomsledare och andra vuxna som möter unga vill vi ge unga verktyg att identifiera och agera mot våld i sina egna och andras relationer. Genom att ta upp ämnen som normer, könsroller, härskartekniker och machokultur närmar vi oss ämnet på ett sätt som blir lättillgängligt även för de något yngre i mellanstadiet. Fokus ligger på ett salutogent perspektiv där materialet vi tar fram fokuserar på hur en hälsosam relation ser ut, och hur vi kan stärka unga i att känna igen det, och våga/orka/kunna stå emot destruktiva relationer.

Förebildarna

Förebildarna avslutar läsåret 24/25 med att bjuda in samverkanspartners, bidragsgivare, politiker och tjänstemän som arbetar med ungas delaktighet, framtidstro och egenmakt till vår läsårsavslutning: Mötesplats 25. Tillsammans med våra elever och lärare delar vi tankar, insikter och siffror och reflekterar över vad som behöver förändras för att skapa ett mer demokratiskt och socialt hållbart samhälle.

Varmt välkomna den 4 juni mellan 13.30-16.00 till YesBox i Göteborg

Ta del av inbjudan och anmäl dig nedan:

<https://forebildarna.se/motesplats-2025/>

High-lights från vår läsårssammanställning:

Vi etablerade vårt nya utbildningsprogram i fyra högstadieskolor. Programmet har under vårterminen testats i Göteborg, Trollhättan och Frändefors med resultat som visar på att eleverna utvecklat både entreprenöriella som demokratiska förmågor och framför allt känner stärkt egenmakt, framtidstro och delaktighet.

Vårt gymnasieprogram Generation F fortsätter växa och hade under läsåret ytterligare 110 elever, totalt medverkar 710 elever i vårt

gymnasieprogram där hela 96% anser att programmet gett dem ökade möjligheter för att kunna driva på förändring.

Gyllingen

Vi har två större evenemang framför oss som vi vill flagga för. Det första är att vi kommer att ha en utställning under hela sommaren på Göteborgs stadsbiblioteks ungdomsavdelning. Där kommer vi visa våra bilder med citat som vi kallat "Veckans unge" (på Facebook/Instagram) samt bilder som ungdomar i verksamheten har skapat. Fokus för utställningen är anhörigskap för barn och ungdom och vernissagen är den 4 juni kl 17-18. Det andra är att vi firar 25 år som verksamhet i år och detta kommer vi att uppmärksamma fredagen den 19 september med en halvdag med fokus på historik, nuläge för barn och unga i målgruppen samt framåtblick. En mer detaljerad inbjudan kommer i juni.

Maana

Maanas årliga rapport Är du okej? är under sammanställning och kommer lanseras under maj månad. Varje år frågar vi alla unga mellan 10–25 år i hela Sverige hur de mår och hur de har det. I år hade vi drygt 3000 svar. Rapporten fokuserar på tre områden hur de mår och sjukvården, deras digitala liv och relationer, samt hur de har det i skolan. Siffror som sticker ut i år är att 75% känner sig ensamma i någon utsträckning, bara 6% uppger att de mår jättebra och måendet och suicidsiffrorna sticker ut för personer med transerfarenhet.

Rapporten släpps 6 maj på våra kanaler och publiceras på vår hemsida.

Rädda Barnen

En välbesökt och inspirerande Barnrättsdag hölls i Göteborg den 26 april.

Remissvar om sänkt straffbarhetsålder är inlämnad till regeringen. (senast den 14 maj). Rädda Barnens synpunkt är att förslaget strider både mot Barnkonventionen, forskning och erfarenheter. RB kommer att kampanja mot förslaget.

Barnfattighedsrapport kom ut i slutet av mars i samarbete med Röda Korset, Majblomman och hyresrättsföreningen. Den visar att klyftorna fortsätter att öka, särskilt för ensamstående föräldrar och sammanboende med låga inkomster. RB:s förslag: höj bostadsbidraget och stoppa vräkningarna av barnfamiljer. Inför gratis kollektivtrafik och gratis fritidsaktiviteter!

Fortsatt utveckling av arbete och material kring uppföljning av BK och FN:s rekommendationer. Några fokusområden är barnfattigdom, barns hälsa och barns rätt till en jämlik skola. Arbete och utbildning angående krisberedskap och barnkrisstöd pågår för fullt på distrikts- och lokalföreningsnivå samt regionalt med länsstyrelsen.

Många olika direktstödsinsatser utförs lokalt i våra olika kommuner; läxhjälp, klädbytdagar, barnvänliga platser, simskola, insamlingar, träffar med kommunala tjänstemän mm.

Räddningsmissionen

Ny social butik KlädRätt öppnar i Rannebergen i maj 2025, tillgänglig via medlemskap på MatRätt.

Barnrättsarbetet tar just nu fram en organisationsgemensam riktlinje + kunskapsstöd om orosanmälan efter önskemål från medarbetare.

Ny ansökan för kommande verksamhetsperiod inskickad till VGR, huvudfokus för kommande period är stärkt anhörigfokus samt metoder för BKA eller liknande vid start av ny verksamhet samt utvärdering utifrån barnrätt för befintliga verksamheter i organisationen.

Tamam

I projektet Start Up-Väst, sker just nu främst aktiviteter i Trollhättan och Mariestad. I Trollhättan har det startats en tjejgrupp som på egen hand håller i träffar där de fixar med naglar och fransar, och får stöttning av projektledare samtidigt. I Mariestad har tillfälliga aktiviteter hållits, bland annat en resa till badhus, och framöver är det lite på g med en volleybollgrupp. I februari hölls en styrelsehelg i Stockholm, där några projektmedlemmar deltog från Mariestad vilket var lyckat!

Utöver detta är Tamam med i föreningen Älvis-Vi Unga i Ale kommun, en motorgård för unga, *och* stöttar verksamheten. Det har hållits en workshop även för dem inom aktivitetsplanering/ledarskap (som vi gör med alla grupper i projektet). Även eventplanering hjälper Tamam till med! På gång framöver är det även studiebesök i Göteborg för alla deltagare, samt snart Tamams årliga vårläger i maj för alla intresserade medlemmar. Vi kommer även att besöka skolor i Ale och Trollhättan, och hålla bokbord i april.

Den 5/6 kommer vi även att hålla vår sista nätverksträff i projektet, i Göteborg, under lunchtid (alla deltagare får mat). Om man är intresserad, kontakta gärna Andrea, andrea.froberg_haddad@tamam.se.

8. Information från beredningen för mänskliga rättigheter

BMR:s möte 12–13 mars

Förutom sedvanligt sammanträde var det en strategidag med inspirationsföreläsning av Morten Kjaerum från Raoul Wallenberg Institutet för mänskliga rättigheter och Aalborgs universitet. Fokus var läget för de mänskliga rättigheterna i dagens samhälle. Beredningen diskuterade också resultatet från den halvtidsutvärdering som gjorts utifrån samrådsarbetet.

Mer information finns i handlingar och protokoll via denna länk:
[Beredningen för mänskliga rättigheter](#)

Barnrättsdagarna i Karlstad 1–2 april

Linda och Eva-Lotta deltog på Barnrättsdagarna där temat i år var *Barnet som rättighetsbärare och barnets bästa*. Många exempel på barnrättsarbete presenterades. Se mer:
barnrattsdagarna.se

9. Övriga frågor

Info återkoppling skrivelse Rädda Barnen

Sammanfattning av styrelsen för Regionhälsans behandling av skrivelsen från Rädda Barnen.

Skrivelsen fanns med som anmälningsärendet på styrelsen för Regionhälsans sammanträde den 20 mars, och hade dessförinnan lyfts på presidiummöte.

Den 31 mars svarade styrelsens ordförande på skrivelsen:

” Projektet Små barns psykiska hälsa avslutades den 31 december 2024 med goda resultat. Därefter har Regionhälsan inväntat besked om behandling på primärvårdsnivå av små barn med psykisk ohälsa ska ingå som ett permanent uppdrag inom Psykologmottagningar föräldraskap och små barn. Regionfullmäktige ska inom snar framtid fatta beslut om motion gällande vårdval barn- och ungdomspsykiatri (BUP), som kan komma att påverka uppdraget gällande behandling av små barn med psykisk ohälsa.”

Vårdval – BUP

Regionfullmäktige beslutade på sitt möte den 8 april att införa vårdval inom den öppna specialiserade barn- och ungdomspsykiatri (BUP).

Målsättningen är att det ska vara genomfört senast den 1 januari 2028.

Samrådet lyfte frågan om hur barnets rättigheter har beaktats i detta ärende, har det gjorts någon prövning och analys av barnets bästa/barnkonsekvensanalys?

Det blev en dialog kring detta och samrådet beslöt att göra ett medskick till beredningen för mänskliga rättigheters presidium och efterfråga om det gjorts och ifall det inte gjorts poängtera att det ska göras i den fortsatta beredningen av ärendet.

<p>10.</p>	<p>Är det några frågor från dagens möte som ska lyftas vidare till beredningen för mänskliga rättigheter via presidiet?</p> <p>Medskick till BMR: presidium: Angående RF:s beslut om att bifalla motionen om att införa vårdval inom Barn-och Ungdomspsykiatri.</p> <p>Samråd barnrätt efterfrågar hur barnets rättigheter har beaktats i beslutet. Utifrån offentlig sektors skyldighet att pröva och analysera barnets bästa inför beslut som rör barn efterfrågar samrådet att det görs om det inte gjorts i detta ärende.</p>
<p>11.</p>	<p>Tvårsamråd 12 maj 9–16 Separat mejlutskick med information.</p> <p>Höstens möten i samråd barnrätt: 10 september 13–16 11 november 13–16</p>
<p>12.</p>	<p>Utcheckning</p> <p>Vi checkade ut med någon tanke från dagens möte: Välkomnande, Samma sköna engagemang som alltid, Sprudlande, Att ha en plats att prata om sånt här och ta med tillbaks till organisationen viktigt, Mäktigt att forumet finns och vår samsyn kring frågor, Frustration och hopp, Dynamiskt, Fantastiskt inblick i alla verksamheter, Lärorikt och energipåfyllnad, Alltid kul att vara med positiv energipåfyllnad, Inspirerande, Energiskt, Kul att få komma hit tack till Gyllingen.</p>

Sammanställande

[Beredningen för mänskliga rättigheter](#)

Västra Götalandsregionen

Kontaktperson

Namn: Liselott Johansson

Mailadress: liselott.m.johansson@vgregion.se

Telefonnummer: 070 2077800